

Rognkjeks

Immunologi og vaksinasjon

Anita Rønneseth, Fiskeimmunologi, BIO, UiB
Rensefiskkonferanse 2015, Gardermoen.

uib.no

Patogene bakterier

Systemiske infeksjoner:

Vibrio anguillarum O1 (Hyppigst)

Atypisk *Aeromonas salmonicida*

Pasteurella

Pseudomonas anguilliseptica (få utbrudd - dødelighet)

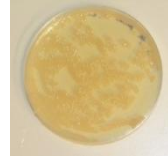
Vibrio ordalii (få utbrudd - dødelighet)

Overflateinfeksjoner:

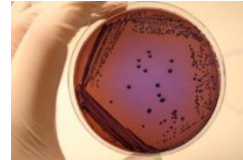
Tenacibaculum sp.

Moritella viscosa

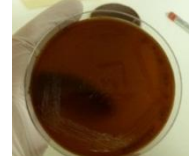
V. anguillarum

Atypisk *A. salmonicida*

Pasteurella

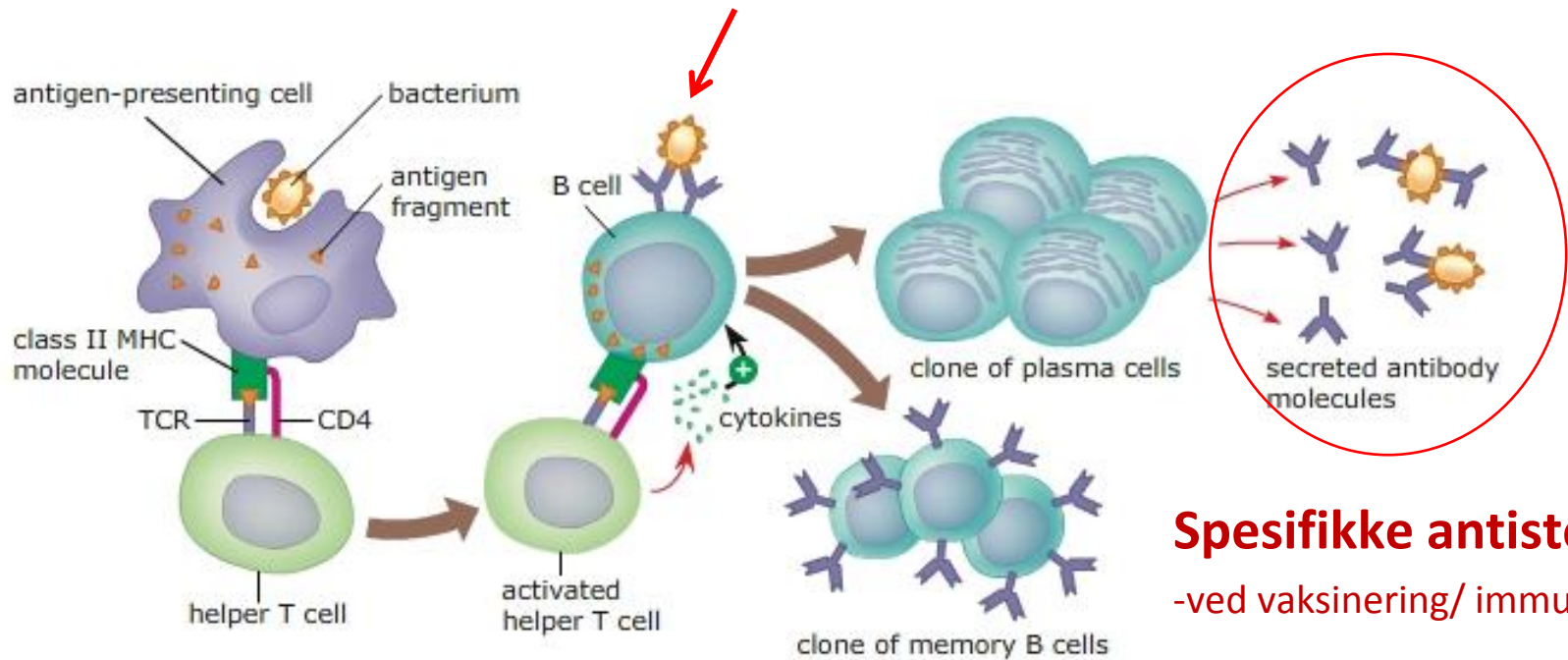
ROBUST OG **FRISK FISK** ER EN FORUTSETNING FOR GOD VAKSINEEFFEKT

Hva oppnår vi ved vaksinasjon?

Medfødt immunrespons

Adaptive immunrespons

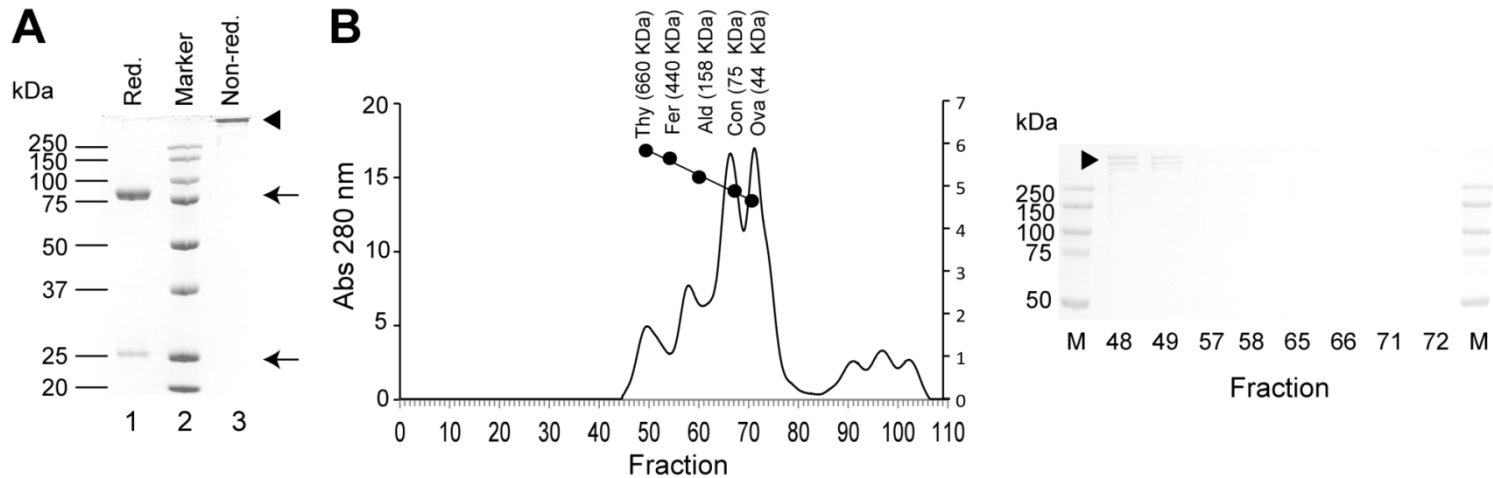

Spesifikke antistoffer
-ved vaksinerings/ immunisering

Hukommelses celler

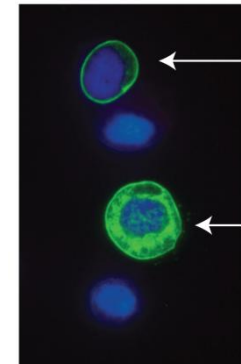
-langvarig beskyttelse ved vaksinerings

Viktige verktøy for å måle vaksineeffekter

Kanin anti rognkjeks-IgM

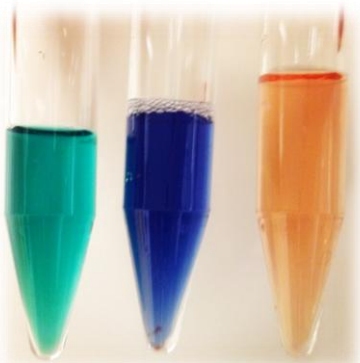
- Analyser av rognkjeksene sine B-celler
- Måle mengde total antistoff i rognkjeks
- Måle spesifikke antistoffer

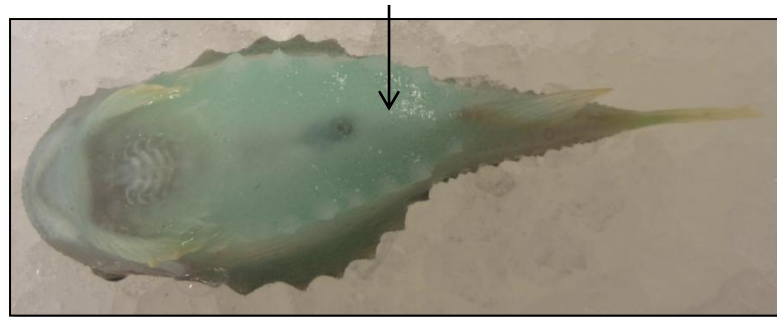
 Kanin anti rognkjeks-IgM

Produksjon av antiserum i rognkjeks

Immunisering

- Alle fiskene ble injisert 3 ganger
- Tapping: 19 dager etter 3. immunisering. Fisk ca. 800 g.

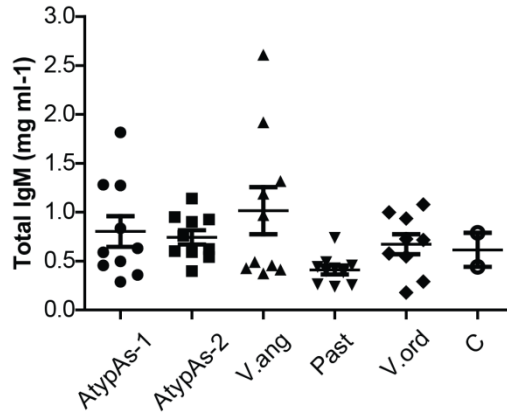
- Atypisk *Aeromonas salmonicida* (2 stammer), *Vibrio ordalii*, *V. anguillarum* (*Listonella*), *Pasteurella* (n=10 fisk pr bakterie)

Adaptiv immunrespons

Naturlige antistoffer (IgM) i serum

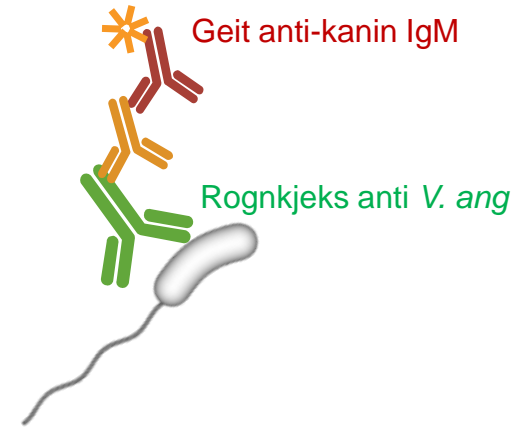
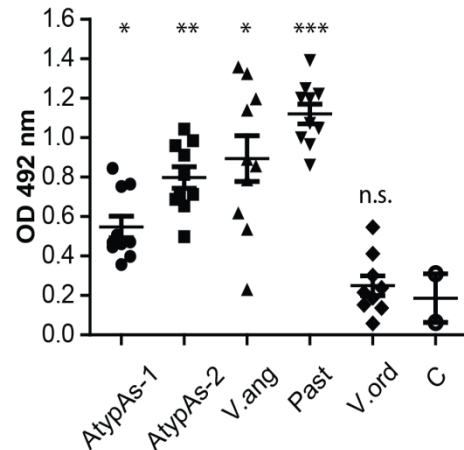
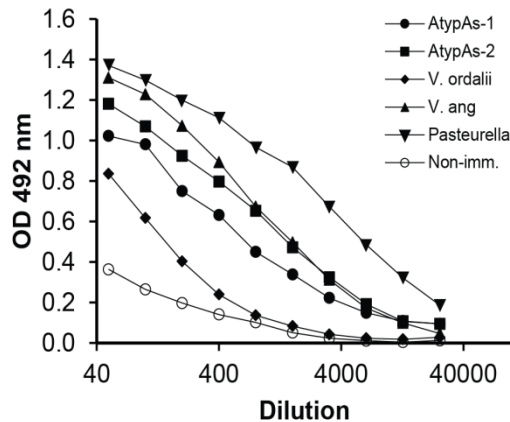
SRID

- Total IgM i serum øker ikke etter immunisering

Patogen-spesifikke antistoffer (IgM) i serum etter immunisering

ELISA

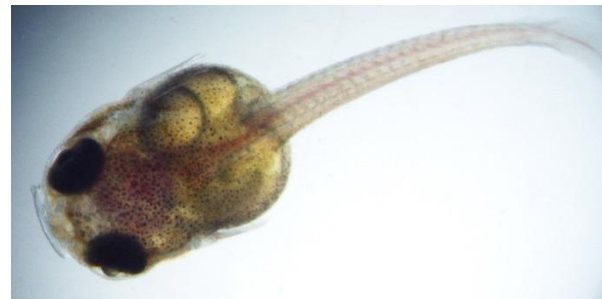
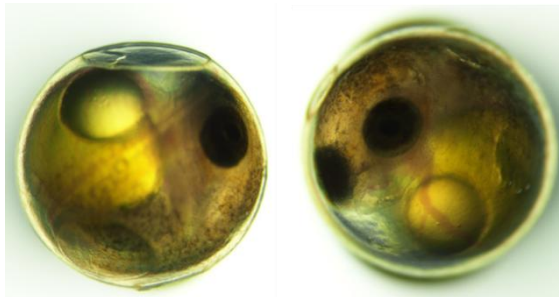

- Spesifikke antistoffer signifikant høyere i immunisert fisk utenom *V.ord*

- Når kan fisken bad/dypp vaksineres?
- Hvor lang immuniseringsperiode behøves for stikk-immunisert fisk?

Vi er i gang med innsamling av materiale

- Samarbeid med Fjordforsk AS: egg/larver/yngel. Immunohistokjemi, PCR. Når er immunsystemet modent?
- Samarbeid med PHARMAQ: Serum fra vaksinert fisk samlet ved ulike tidspunkt analyseres i ELISA. Varighet immuniseringsperiode?

Vaksinasjon; Valg av bakterie isolat i vaksinen er viktig

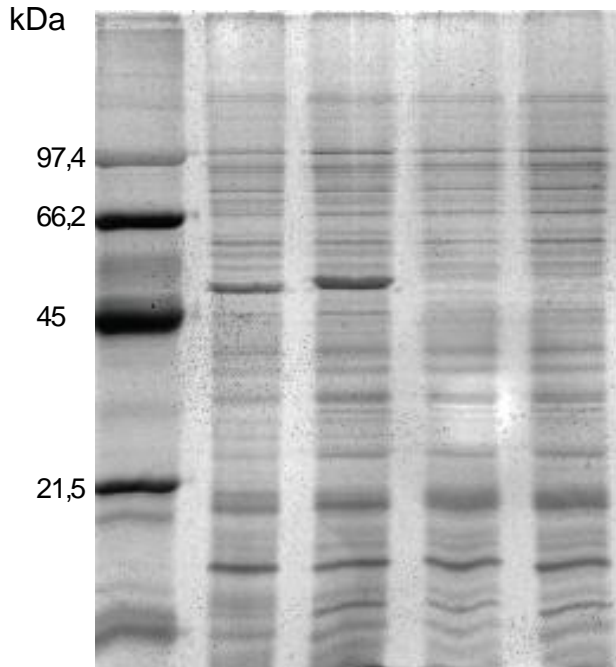
- Bred immunrespons som beskytter mot relevante patogener.
- Karakterisere immunogene komponenter
- Vaksinen må beskytte mot flere «varianter» av samme bakterie.
- Helst èn «variant» av hver bakterie i vaksinen

Atypisk *Aeromonas salmonicida*

Vi ser to varianter i våre analyser

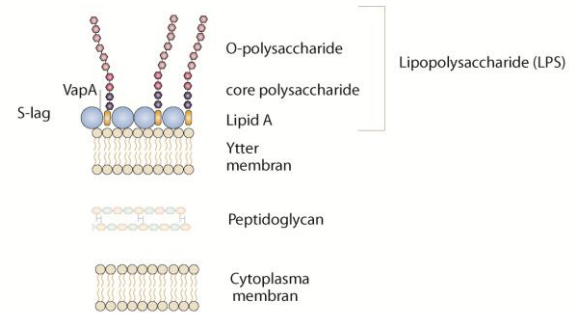
SDS-PAGE Hele bakterier

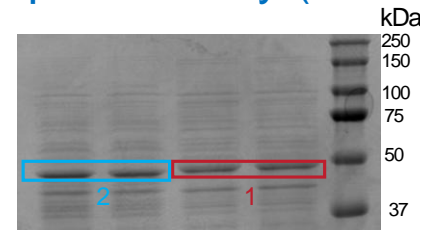
Isolat: 1   2   3   4

Isolat 2 og 4 er testet i smitteforsøk

Mass spectrometry (LC MS/MS)

Blant proteiner identifisert var:

- (vapA) A-lag protein

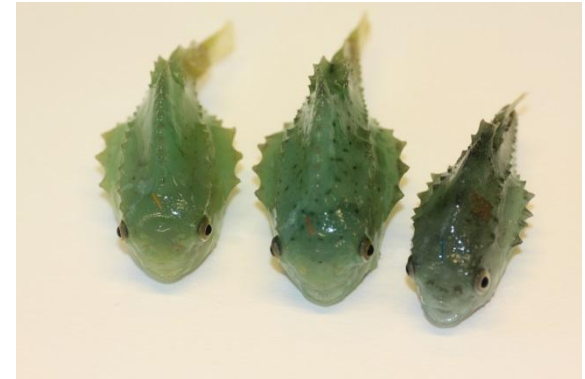
U N I V E R S I T E T E T I B E R G E N

Avdeling / enhet

uib.no

Oppsett vaksineforsøk

Vaksinegrupper:

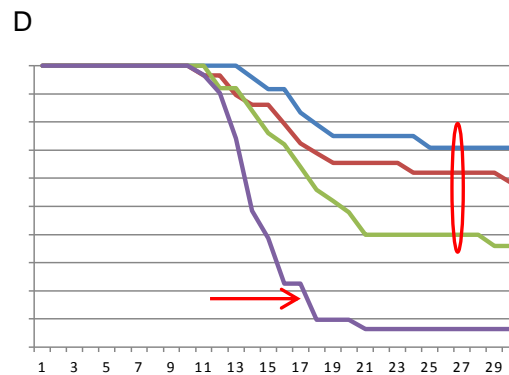
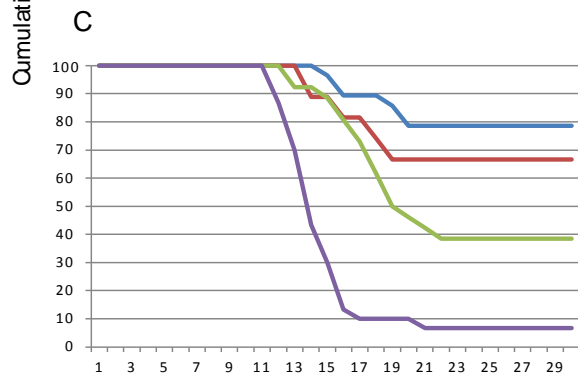
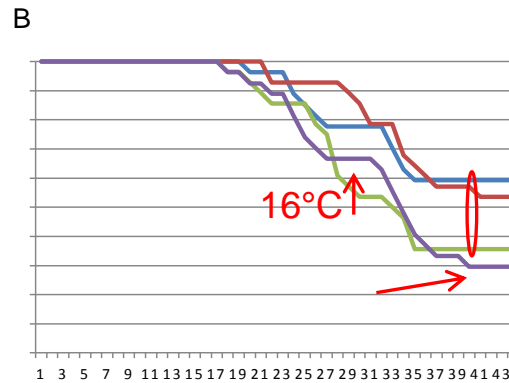
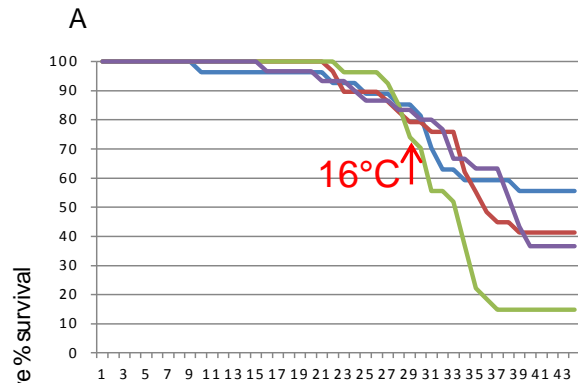
1. Monovalent (Atypisk *A. sal*, *Pasteurella* eller *V. anguillarum*)
2. Trivalent (Atypisk *A. sal* (VapA+), *Vibrio anguillarum* og *Pasteurella*.)
3. ALPHA MARINE® Micro 3 (*V. anguillarum*, atypisk *A. salmonicida*)
4. PBS

25 fisk i hver vaksine gruppe, 100 fisk pr kar. To parallelle kar for hver smittegruppe.

Smittegrupper:

1. Atypisk *A. sal* (A -)
2. Atypisk *A. sal* (A +)
3. *Pasteurella*
4. *Vibrio anguillarum*

Atypisk *Aeromonas salmonicida*; smitte av vaksinert fisk

Days post challenge

A-lags positivt isolat i vaksine

- Monovalent (isolat 2)
- Trivalent (isolat 2, *Pasteurella*, *V. anguillarum*)
- ALPHA MARINE micro 3
- uvaksinert (PBS)

A, B smittet med A-lag neg. Isolat
C, D smittet med A-lag pos. isolat

25 fisk i hver vaksine gruppe, 100 fisk pr kar.

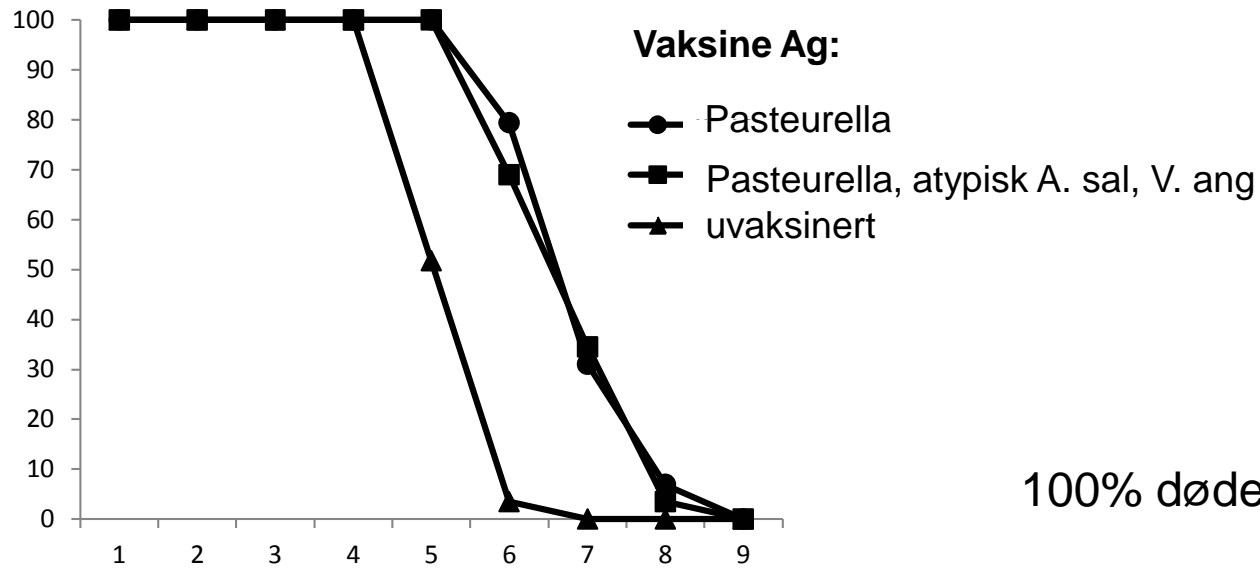
Monovalent og trivalent vaksine gir god beskyttelse

SMITTE MED ISOLAT 2:

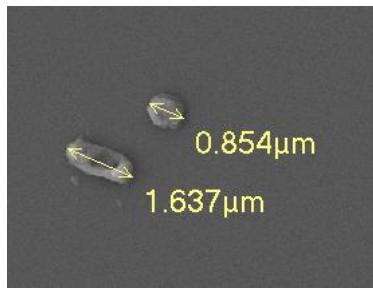
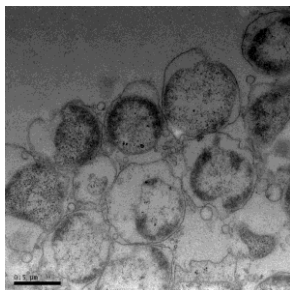
- Statistisk signifikante forskjeller mellom vaksinert fisk (alle grupper) mot uvaksinert kontroll ($p < 0.0001$)
- Ikke signifikant forskjell mellom monovalent og trivalent vaksine ($p > 0.5$)
- ALPHA MARINE micro 3 mot Trivalent $p: 0.0123$

Pasteurella

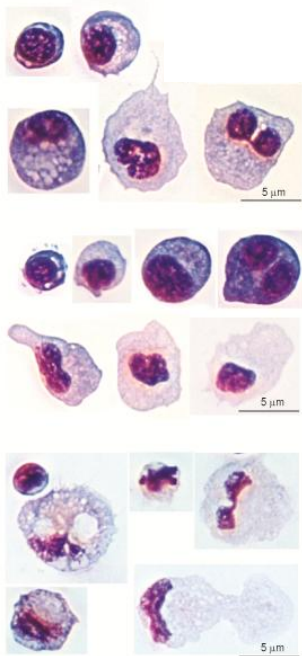
Smitte av vaksinert fisk

100% dødelighet i alle grupper

Oppsummering av resultater

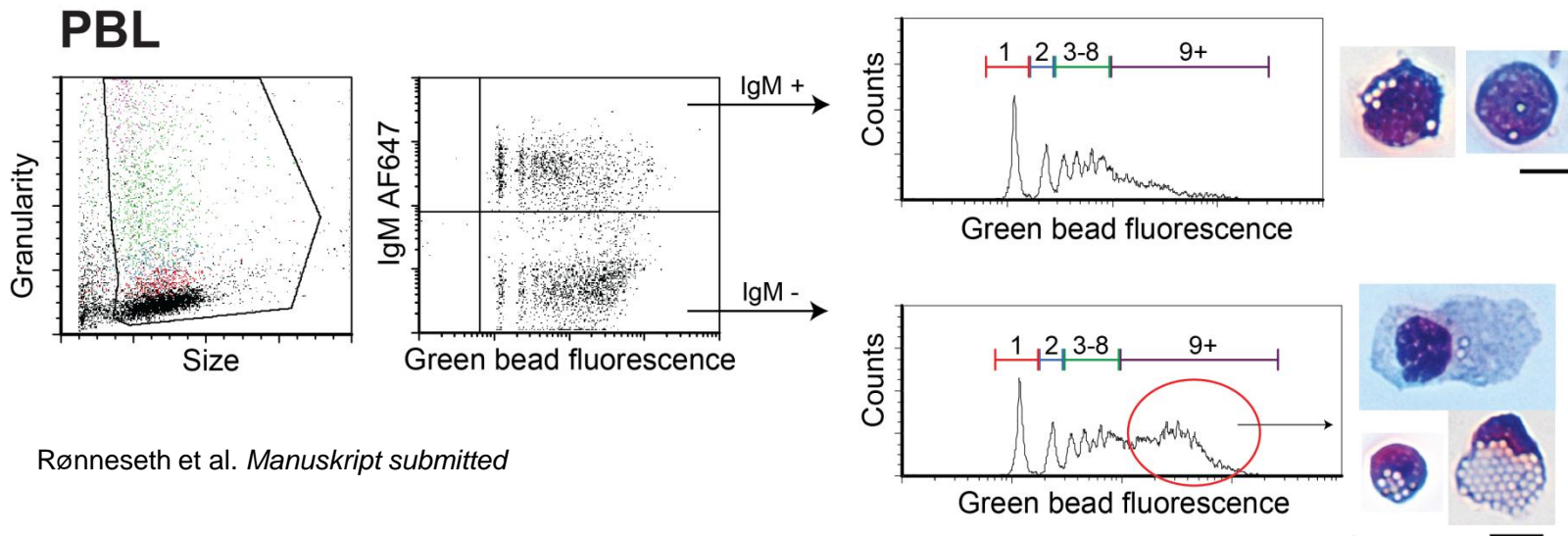

Haugland *et al.* 2012

- Rognkjeksken produserer spesifikke antistoffer ved immunisering (adaptiv immunitet)
- Serum IgM er en tetramer (vanlig hos fisk)
- Vaksinasjon har effekt, men vaksinerne må raffineres

Immunstimulering via fôr?

Rognkjeksken har et godt utviklet medfødt immunforsvar.
Dette kan potensielt stimuleres i tidlige livsstadier via fôr.

Gyri T. Haugland (UiB)
Heidrun I. Wergeland (UiB)
Espen Brudal (PHARMAQ)
Dawit B. Ghebretnsae (UiB)
Paul H. Løvik (UiB)

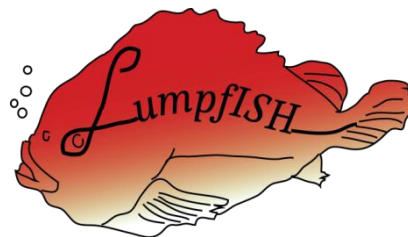
Takk til:

FHF (900818)

NFR (244148)

PHARMAQ

Peter Hovgaard (Fjordforsk AS)

Nytt NFR prosjekt: The Cleanerfish **Lump**fish (*Cyclopterus lumpus* L.)

-**I**mmunity, di**S**eases and **H**ealth

Finn oss på Fish Immunology

uib.no